

Cvičení z výrokové a predikátové logiky - 1

8. října 2013

1. Opakování základních pojmů z přednášky na konkrétních příkladech podle potřeby.
  - (a) Ukažte, že v každém stromě T (dle definice z přednášky) pro každé prvky x, y s $x <_T y$ mezi x a y existuje bezprostřední následník x (syn).
  - (b) Nalezněte příklad stromu, ve kterém nějaký prvek (mimo kořene) nemá bezprostředního předka (otce).
  - (c) Ukažte, že každý konečně větvcí se strom, ve kterém má každý prvek (mimo kořene) otce, je nejvýše spočetný.
2. Mějme konečnou hru dvou (střídajících se) hráčů. Hra končí po n kolech výhrou jednoho z hráčů označených X, Y , přičemž X začíná. Hra je zadaná formulí $\varphi(x_1, y_1, x_2, y_2, \dots, x_n, y_n)$ vyjadřující, že ve hře s tahy $x_1, y_1, x_2, y_2, \dots, x_n, y_n$ vyhrává X . Pomocí kvantifikátorů sestrojte formuli vyjadřující
  - (a) “ X nemůže prohrát”, “ Y nemůže prohrát”,
  - (b) “ X má vyhrávací strategii”,
  - (c) “ Y má vyhrávací strategii”.
3. Je dán (neorientovaný) graf G a dva jeho vrcholy u, v . Sestrojte výrokovou formuli, která je splnitelná, právě když
  - (a) G je bipartitní,
  - (b) G má perfektní párování,
  - (c) v G existuje cesta mezi u a v .
4. Sestrojte formule 1. řádu (v jazyce teorie grafů) vyjadřující
  - (a) “ u a v mají alespoň jednoho společného souseda”,
  - (b) “existují tři nezávislé hrany”,
  - (c) “existuje cesta mezi u a v délky n ”, kde $n > 0$ je předem dané.
5. Sestrojte formule 2. řádu (v jazyce teorie grafů) vyjadřující
  - (a) “existuje bipartitní rozklad”,
  - (b) “existuje perfektní párování”,
  - (c) “existuje cesta mezi u a v ”.
6. Sestrojte formule 1. řádu (s relačním symbolem $\leq$) vyjadřující
  - (a) “ x je nejmenší prvek”, “ x je minimální prvek”,
  - (b) “ x má bezprostředního následníka”,
  - (c) “každé dva prvky mají nejmenšího společného předchůdce”.
7. Pomocí rovnosti nalezněte formule 1.řádu vyjadřující pro předem dané $n > 0$
  - (a) “existuje alespoň n prvků”,
  - (b) “existuje nejvýše n prvků”,
  - (c) “existuje právě n prvků”

Lze pomocí jedné či vícero formulí vyjádřit “existuje nekonečně mnoho prvků”?
8. Sestrojte formuli 2. řádu vyjadřující “existuje konečně mnoho prvků”. Návod:
  - (a) Sestrojte formule 1. řádu (s funkčním symbolem f) vyjadřující “ f je prostá”, “ f je na”.
  - (b) Sestrojte formuli 2. řádu vyjadřující “každá funkce, která je na, je prostá”.